

Перелік критеріїв відсторонення донорів затверджений наказом МОЗ України від 01.08.2005р. № 385 «Про інфекційну безпеку донорської крові та її компонентів» (у редакції наказу МОЗ України від 08 лютого 2021 року № 207).

КРИТЕРІЇ ВІДСТОРОНЕННЯ

донорів цільної крові та компонентів крові

Критерії для постійного відсторонення від донорства

Критерії		Опис критеріїв
1.	Серцево-судинні захворювання	Потенційні донори з активними або минулими серйозним серцево-судинними захворюваннями, крім повністю вилікованих вроджених патологій
2.	Захворювання центральної нервової системи	Серйозні захворювання центральної нервової системи в анамнезі
3.	Патологічна схильність до кровотеч	Потенційні донори з коагулопатією в анамнезі
4.	Багаторазові випадки синкопе або судоми в анамнезі	За винятком судом в дитячому віці, або якщо пройшло щонайменше три роки з дати останнього прийняття протисудомних препаратів за відсутності рецидивів
5.	Шлунково-кишкові, сечостатеві, гематологічні, імунологічні, метаболічні, ниркові захворювання або захворювання дихальної системи	Потенційні донори з серйозними активними, хронічними захворюваннями або рецидивами
6.	Цукровий діабет та інші ендокринні захворювання у разі порушення функції	За умови лікування інсуліном (цукровий діабет) та вживання препаратів (цукровий діабет та інші ендокринні захворювання)
7.	Інфекційні хвороби	Гепатит В, за винятком осіб з негативним результатом дослідження на поверхневий антиген вірусу гепатиту В (HBsAg), з підтвердженим імунітетом
		Гепатит С

		ВІЛ-1/2
		Т-лімфотропний вірус людини I/II типу (HTLV-I/II)
		Бабезіоз*
		Кала-азар (лейшманіоз)*
		Trypanosomiasis cruzi (хвороба Чагаса)*
8.	Злоякісні захворювання	За винятком раку <i>in situ</i> з повним одужанням
9.	Трансмісивна губчаста/спонгіформна енцефалопатія (ТГЕ) (наприклад, хвороба Кройцфельда-Якоба, варіант хвороби Кройцфельда-Якоба)	Особи з сімейним анамнезом, що робить їх схильними до ризику розвитку ТГЕ, або особи з трансплантованою рогівкою або твердою мозковою оболонкою, або особи, які проходили лікування лікарськими засобами, виробленими з гіпофіза людини. У випадку варіанта хвороби Кройцфельда-Якоба можуть бути рекомендовані додаткові запобіжні заходи
10.	Внутрішньовенні (в/в) або внутрішньом'язові (в/м) ін'єкції	Будь-які випадки вживання непризначених лікарем внутрішньовенних або внутрішньом'язових препаратів, у тому числі стероїдів і гормонів для бодібілдингу
11.	Реципієнти ксенотрансплантатів	
12.	Сексуальна поведінка	Особи з ризикованою сексуальною поведінкою, яка може призвести до захворювання серйозними інфекційними хворобами, що можуть передаватися через кров
13.	Оперативні втручання з приводу резекції чи ампутації органа (крім апендектомії, холецистектомії) і трансплантації органів та тканин	Усунення від донорства незалежно від давності захворювання і результатів лікування

Критерії для тимчасового відсторонення від алогенних донацій

1) Інфекції

Після інфекційної хвороби потенційні донори відсторонюються щонайменше на два тижні після дати повного клінічного одужання. Проте для інфекцій, наведених нижче, застосовуються такі періоди тимчасового відсторонення:

Інфекції		Строки відсторонення
1.	Бруцельоз*	2 роки після дати повного одужання
2.	Остеомієліт	2 роки після дати підтвердженого одужання
3.	Лихоманка Ку	2 роки після дати підтвердженого одужання
4.	Сифіліс*	1 рік після дати підтвердженого одужання
5.	Токсоплазмоз*	6 місяців після дати клінічного одужання
6.	Туберкульоз	2 роки після дати підтвердженого одужання
7.	Ревматична лихоманка	2 роки з моменту зникнення симптомів, крім випадків наявності ознак хронічних захворювань серця
8.	Лихоманка > °C	2 тижні з дати зникнення симптомів
9.	Грипоподібні захворювання	2 тижні після зникнення симптомів
10.	Малярія*	
	особи, що проживали в малярійних районах протягом перших п'яти років життя	3 роки після повернення з останнього візиту до будь-якого ендемічного району за відсутності симптомів захворювання може бути скорочений до 4 місяців, якщо результат імунологічного або молекулярно-геномного тесту негативний під час кожної донації
	особи з малярією в анамнезі	3 роки після припинення лікування та відсутності симптомів. Допускаються лише за умови негативного результату імунологічного або молекулярно-геномного тесту
	особи без симптомів хвороби, які відвідували ендемічні райони	6 місяців після повернення з ендемічного району, лише у випадках негативного результату імунологічного або молекулярно-геномного тесту

	особи з не діагностованою лихоманкою під час візиту до ендемічного району або протягом шести місяців після візиту	3 роки після зникнення симптомів; термін може бути скорочений до 4 місяців, якщо результати імунологічного або молекулярно-геномного тесту негативні
11.	Лихоманка Західного Нілу (*)	28 днів після залишення зони ризику, у якій були випадки захворювання на лихоманку Західного Нілу, якщо результат індивідуального тесту на нуклеїнову кислоту (NAT) негативний

2) Ризик отримання трансфузійно-трансмисивних інфекцій

	Маніпуляції	Строки відсторонення
1.	ендоскопічне дослідження з використанням гнучких інструментів, потрапляння чужої крові на слизову оболонку або укол голкою; трансфузія компонентів крові, трансплантація тканин або клітин людського походження; значні оперативні втручання; татуювання або пірсинг; акупунктура, якщо процедуру не проводив кваліфікований спеціаліст з застосуванням стерильних одноразових голок; особи в групі ризику через тісний побутовий контакт з хворими на гепатит В	відсторонення на 6 місяців, або відсторонення на 4 місяці, за умови, що результат NAT-тесту на гепатит С негативний
2.	особи, чия поведінка або діяльність підвищують ризик захворювання інфекційними хворобами, що можуть передаватися через кров	відсторонення після припинення ризикової поведінки на певний період залежно від конкретного захворювання і наявності відповідних досліджень

3) Вакцинація

	Види вакцин	Строки відсторонення
1.	Живі вакцини	4 тижні

2.	Інактивовані/убиті вакцини	Без відсторонення, якщо стан задовільний
3.	Анатоксини	Без відсторонення, якщо стан задовільний
4.	Вакцини проти гепатиту А чи В	Без відсторонення, якщо стан задовільний і не було контакту з джерелом зараження
5.	Сказ	Без відсторонення, якщо стан задовільний і не було контакту з джерелом зараження 1 рік, якщо після контакту з джерелом зараження проводилася вакцинація
6.	Вакцини проти кліщового енцефаліту	Без відсторонення, якщо стан задовільний і не було контакту з джерелом зараження

4) Інші тимчасові протипоказання

Інші тимчасові протипоказання		Строки відсторонення
1.	Вагітність	6 місяців після пологів або переривання вагітності, крім виняткових обставин і на розсуд лікаря
2.	Незначні оперативні втручання	1 тиждень
3.	Стоматологічне лікування	Незначне лікування у стоматолога або зубного гігієніста – відсторонення до наступного дня. (Примітка: Видалення зуба, лікування кореневих каналів і подібне лікування вважається незначними хірургічним втручанням)
4.	Прийом ліків	Залежно від характеру препарату, механізму його дії та хвороби, яку він лікує